

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶۰-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت و گوی صبا

با یاسمن عشقی کارگردان

مستند «در خود مانده»

قیام علیه کلیشه‌ها

هم زنانگی اش را حفظ کند. اما چرا نگاه‌ها به او باید طوری باشد که مجبور شود خیانت همسرش را تحمل کند؟ بهار به خاطر احساس گناه آن زمان که می‌خواست پسرش را سقط کند در حال حاضر فکر می‌کند او تیسیم فرزندش جزای عمل او است. او باید به جبران آن احساس گناه از فرزند نگاه‌داری کند و همزمان احساس می‌کند که این فرزند شاید آینده او را تباہ کند.

این موضوع و مسئله خیانت تا چه اندازه در شکل‌گیری فیلم‌نامه در خود مانده اهمیت داشت؟

وقتی با بهار صحبت می‌کردیم به تدریج به یک طرح کلی رسیدیم. من نمی‌خواستم قضیه خیانت خیلی در فیلم پررنگ شود و به این وسیله از مخاطب اشک و آه بگیرم. در زمان ضبط صحبت‌های بهار با او در اتاق تنها بودیم که ناگهان بغضش ترکید و منجر به این حرف‌ها شد و همان جا بود که جرقه‌ای در ذهنم ایجاد شد که شاید این قضیه بتواند نقطه عطفی در این مستند باشد. یک فیلم‌نامه اولیه داشتیم و زمانی که سر فیلم‌برداری رفتیم آن ایده اولیه در کنار مصاحبه با شخصیت به خروجی نهایی تبدیل شد.

همان‌طور که اشاره کردید شما تنهاگریزی به خیانت می‌زنید... به نظر شما چرا زن با وجود کنش مندی در خصوص پرداختن به حرقه مورد علاقه‌اش در برابر خیانت سکوت می‌کند؟

برای پاسخ به این سوال بهار شایسته‌ترین فرد است. من به عنوان شخصی که توانستم بخشی از زندگی او را به نمایش بگذارم فکر می‌کنم ممکن است اصلاً همین موضوع خیانت به بهار جرئت ادامه دادن در مسیر علاقه‌مندی‌هایش را داده باشد. او شاید تا پیش از این فکر می‌کرد لااقل عشقی دارد و حالا می‌بیند که همان را هم ندارد و شاید همین مسئله آخرین اتصالش به این زندگی بود و حالا کم‌کم به خود می‌اندیشد که کیست و از این دنیا چه می‌خواهد. البته این نظر شخصی من درباره این مسئله است.

شما یک پادکست تخصصی درباره سینما نیز دارید...

بله پادکستی به نام رادیو هشت و نیم که در آن به مرور کتاب‌های سینمایی می‌پردازیم و در هر قسمت درباره یک کتاب با اهالی سینما به گفت‌وگویی می‌پردازیم. فصل اول این پادکست درباره کتاب‌های ترجمه‌شده تاثیرگذار در حوزه سینماست که تا به حال پنج قسمت آن منتشر شده و امیدواریم در ادامه هم بتوانیم به طور منظم و ماهانه منتشرش کنیم.

علیه یک کلیشه یعنی نقش مادری قیام کرده است. او در شروع دهه‌های چهارم زندگی خود به این سوال مهم می‌رسد که آیا من فقط باید زندگی ام را وقف فرزند بیمارم کنم؟ این سوال کلیدی باعث شکل گرفتن در خود مانده شد. توضیحات شما درباره فیلم احتمالاً توجه خواننده را به خود جلب خواهد کرد. بدین ترتیب مخاطب چگونه می‌تواند فیلم را ببیند؟

مستند زمانی که کارهای نهایی اش انجام شد بیماری کرونا شروع شد و برنامه‌های اکران اولیه مادر آن زمان تغییر کرد. در آینده نزدیک قرار است چند اکران داشته باشیم و بعد توسط پلتفرم‌های آنلاین اکران فیلم را آغاز کنیم.

آیا فیلم در جشنواره‌های داخلی و خارجی شرکت کرده است؟

فیلم در جشنواره فیلم کوتاه تهران ۱۳۹۹ برای اولین بار پخش شد و بعد در جشنواره تصویر سال و جشنواره ماکائو نیز شرکت کرد. البته باید این نکته را اضافه کنم که جشنواره‌های داخلی به فیلم‌های کاملاً مستقل توجه چندانی ندارند.

درستی این نکته را انکار نمی‌کنم و فکر می‌کنم بزرگ‌ترین ثمره‌ای که ساخت فیلم‌های مستقل در پی دارد کسب تجربه است. آیا ساختن این فیلم تجربه‌های جدیدی را برای شما به همراه داشت؟

من دوست دارم هر فیلمی را که می‌سازم همزمان تجربه‌های جدیدی به دست بیاورم و فرایند یادگیری را هیچ‌گاه متوقف نکنم. در خود مانده نیز برایم همین کار کرد را داشت و در طول فیلم‌سازی تجربه‌های جدیدی را به دست آوردم. به خاطر همین من همواره قبل از اکران، فیلم‌هایم را در اختیار منتقدان و صاحب‌نظران قرار می‌دهم چون بر این باورم که بازخورد و نظر صاحب‌نظران و اهالی فن می‌تواند به‌بهرتر شدن آثارم کمک کند. من همواره در حال یادگیری‌ام.

به نظر شما تضادی که برای مادر در طول فیلم به وجود می‌آید و منجر به سوال کلیدی می‌شود از چه منظری قابل بررسی است؟

برای من همیشه انسان‌ها و روابط و احساساتشان جذاب است. اینکه چه اتفاقی می‌تواند زندگی انسان‌ها را دچار تغییر و تحول کند همواره از جذابیت برخوردار است. زمانی که پای صحبت انسان‌ها می‌نشینم می‌توانیم ماجرا و اتفاقات را از زاویه دید آن‌ها ببینیم و با احساساتشان همراه شویم. مثلاً بهار حق دارد هم نقش اجتماعی خود را داشته باشد و

محمد جواد فراهانی - در زمانه‌ای به سر می‌بریم که رسیدن به اهداف و آرزوها دور تر از حد معمول به نظر می‌رسد. گویا شرایط اقتصادی و اجتماعی بیشتر از گذشته افراد را از اهدافشان دور کرده است. در این شرایط پرداختن به مستند «در خود مانده» که به هدف مهم یک مادر اشاره دارد می‌تواند خالی از لطف نباشد. مستند در خود مانده درباره مادری به نام بهار است که جز پیگیری هدف مهم‌اش برای بازیگر شدن، باید به امور یکی از پسرهایش که بیماری او تیسیم دارد نیز بپردازد. در خود مانده چهارمین ساخته یاسمن عشقی است که تا به حال در چند جشنواره داخلی و بین‌المللی نیز شرکت کرده است. در ادامه به گفت‌وگو با این کارگردان پرداخته‌ایم

در ابتدا از خود و سابقه هنری تان بگوئید:

فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد سینما از دانشگاه هنر تهران هستم. در خود مانده فیلم چهارم من است. قبل از این فیلم «تریس بود» اولین مستندی است که ساختم که نویسنده‌اش بهزاد عشقی است. این مستند درباره محمد رئیس زاده، پیشکسوت تئاتر گیلان است که نگاهی هم به تاریخ تئاتر گیلان دارد. دو فیلم دیگر من یکی به نام مکالمه با تصویر، کار پایان‌نامه‌ام بود که به تأثیر تحولات اجتماعی بر نقدنویسی ایران از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۹۰ می‌پرداخت و دیگری به نام «سینما شهر سینما رشت» درباره سالن‌های سینمای رشت است. زمانی این شهر یازده سالن سینما داشت و حالا فقط دو سینما دارد.

چه شد که به سراغ ساخت مستند در خود مانده رفتید و دغدغه اصلی تان چه بود؟

در سال ۱۳۹۳ یکی از هنر جوهای آموزشگاه مادر رشت پیش من آمد و شروع به درد دل کرد. من فهمیدم که بچه‌ای دارد که دچار اوتیسم است و من از آن جا با این بیماری آشنا شدم. آن خانم در آموزشگاه داشت بازیگری کار می‌کرد و نگرانی‌هایی درباره خانواده و فرزندانش داشت. پس از آن ما شروع به تحقیقات درباره بیماری کردیم اما همکاری چندانی با ما نشد. بنابراین شروع به خواندن مقالات و دیدن فیلم‌ها در این خصوص کردم و ابعاد ناشناخته این بیماری را کشف کردم. اما باید بگویم که علت اصلی ساخت این فیلم برای من بیماری اوتیسم نبود بلکه ویژگی‌های منحصر بفرد خود شخصیت بهار بود. جسارت بهار این نکته را گوشزد می‌کند که او

نیکی کریمی
پاتنه آ پناهی‌ها
فرشته حسینی
هدی زین‌العابدین
حسین سلیمانی
صدف عسگری
محمد صدیقی‌مهر
یاسین مسعودی
با حضور مهدی حسینی‌نیا

کمانگاران

SQUAD OF GIRLS

کارگردان: منیر قیامی
تهیه‌کننده: محمدرضا منصور

تیتراژ:
۱- نیکی کریمی
۲- پاتنه آ پناهی‌ها
۳- فرشته حسینی
۴- مهدی زین‌العابدین
۵- حسین سلیمانی
۶- صدف عسگری
۷- محمد صدیقی‌مهر
۸- یاسین مسعودی
۹- مهدی حسینی‌نیا
۱۰- محمدرضا منصور
۱۱- منیر قیامی
۱۲- سحر کرمی
۱۳- سحر کرمی
۱۴- سحر کرمی
۱۵- سحر کرمی
۱۶- سحر کرمی
۱۷- سحر کرمی
۱۸- سحر کرمی
۱۹- سحر کرمی
۲۰- سحر کرمی